

KAMU MALİYESİNDEKİ ELEKTRONİK DÖNÜŞÜMÜN SWOT ANALİZİ İLE DEĞERLENDİRİLMESİ¹

Sami BUHUR²

Mert SÖKMEN³

1. GİRİŞ

Birçok ülkede teknoloji alanındaki gelişmeler çeşitli alışkanlıkları değiştirmekte, kültürleri önemli ölçüde etkileyebilmektedir (Demirel,2009, s. 697). Teknoloji dünyanın hemen hemen bütün bölgelerinde ezber bozarken kamu mali yapısında da köklü değişiklikleri ortaya çıkarmaktadır.

Kamu maliyesi, genel olarak kamu gelirleri, bütçe ve harcama gibi maliye politikası araç ve yöntemleri kullanılarak ekonomik ve sosyal hayata müdahale aracı haline gelmiştir (Karaca, 2021, s. 2). Kamu maliyesi ve devletin yapısı teknoloji ile birlikte önemli gelişmelere uğramış, geleneksel kültürlerden ayrılarak farklı yapılara bürünmüştür. Kamu maliyesi küreselleşen dünyada teknolojiye en çok ihtiyaç duyan kuramlardan biri haline gelmiştir (Ziylan, 2004, s. 75).

Çalışmada öncelikle kamu maliyesinde yaşanan e-dönüşüm süreçlerinin ortaya konulması şeklinde başlayacaktır. Sonrasında e-dönüşüm sürecinin kamu mali yapısında ortaya

¹ Bu çalışma, Mert Sökmen'in 2023 yılında Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünün onayı ile yayımlanan yüksek lisans tezinden uyarlanmıştır.

² Doç. Dr., Balıkesir Üniversitesi İİBF, Maliye Teorisi ABD, buhursami@gmail.com, ORCID: 0000-0002-3782-2388.

³ Balıkesir Üniversitesi SBE, Maliye ABD, mertsokmen10@gmail.com, ORCID: 0000-0002-6415-1022.

çıkardığı etkiler ele alınacaktır. Daha sonra SWOT Analizi kavramsal boyutta ele alınacak ve kamu maliyesindeki elektronik dönüşüm SWOT Analizi ile bütünleştirilip değerlendirilecektir.

2. KAMU MALİYESİNDE E-DÖNÜŞÜM ÇALIŞMALARI

Kamu maliyesi daha etkin ve verimli çalışabilmesi adına teknolojinin faydalarına ihtiyaç duymuştur. Kamu maliyesi araçları olan harcama, borçlanma ve vergi politikaları, e-dönüşüm ile alışılmışın dışında kalıplara bürünmüştür (Sevinç ve Özata, 2011, s. 26).

E-dönüşüm ile harcamalar daha kolay kontrol altına alınabilmekte, denetim aşamaları daha kolay ve şeffaf hale gelebilmektedir. Borçlanma ile ilgili kararlar alınırken çeşitli nicel - sayısal verilerden yararlanılmakta, vergi ile ilgili düzenli bir veri tabanı oluşturulabilmektedir. Dolayısıyla e-dönüşüm veriye ve bilgiye daha kolay ulaşma da önemli katkılar sunmaktadır (Temur, 2013, s. 34).

Kamu maliyesi, ülkelerin birçoğunda benzer sorunları yaşamaktadır. Bu sorunlardan örnek verecek olursak, borç stoklarının fazla olması, yönetim ve bürokrasi sorunları vb. sorunlar olarak sıralanabilir (İlgün, 2020, s. 241). Ayrıca dış ticaretin büyümesi, küreselleşme eğilimi gösteren dünya ekonomilerinin artması ile kamu maliyesi sistemlerinin benzer özellik göstermesi kaçınılmaz olmuştur (Eren ve Çütcü, 2018, s. 51). Bu sebeplerin varlığı neticesinde kamu maliye sistemleri, teknoloji vasıtasıyla ortak bir noktada buluşmalıdır. Teknoloji vasıtası ile kamu maliyesi sistemleri ortak payda amacıyla e-dönüşüm süreçlerine girmiştir. Böylece e-dönüşüm kamu maliyesi sistemlerinde, verimlilik, şeffaflık, etkinlik, bütüncül bir bakış açısı ortaya çıkaracaktır.

Kamu maliyesi içerisinde yer alan kurum ve kuruluşlar, belgeler, işlemler belirli zaman aralıkları ve belirli ölçekle e-dönüşüm çalışmalarını başlatmıştır (Canbolat, 2019, s. 40). Elektronik belgelerden, elektronik işlemlere, dijital vergi dairesi uygulamalarına kadar birçok alanda önemli değişimler ortaya çıkmıştır. İlk olarak 58. Hükümet Acil Eylem Planı'nda kamunun e-dönüşüme ihtiyacı olduğu belirtilse de kamu mali yapısında e-dönüşüm çalışmalarının en önemli kaynaklarından biri VUK 509 sıra numaralı tebliğin olduğunu söylemek mümkündür (Kurtcebe ve Utku, 2020, s. 76).

Kamu maliyesinde yer alan e-dönüşüm çalışmalarının önemli faydaları bulunmaktadır. Kayıt dışı ekonomi ile mücadele etmesi, vergisel işlemleri kolaylaştırması, piyasayı regüle edebilmesi, finans sektörüne çeşitli iyileştirmelerde bulunması gibi (Yılmaz, 2022, s.63). Önemli faydaların yanında bazı olumsuzluklarda beraberinde getirmiştir Geçiş süreçlerinde yaşanan sorunlar, alt yapı yetersizlikleri, bilgisel eksiklikler bu olumsuz durumların başında gelmektedir.

Türk vergi sisteminde yaşanan değişimler haliyle kamu mali yapısında da değişikliklere yol açmıştır. Vergi sisteminde e-dönüşüm çalışmaları sistem kültürünü etkilemiş ve farklı bir yapıya büründürmüştür. Kamu mali yapısında ve vergi sisteminde e-dönüşüm adına yaşanan bazı önemli değişiklikler aşağıda sıralanmaktadır.

2.1.E-Devlet

Elektronik devlet uygulaması dünyanın birçok yerinde farklı şekillerde ortaya çıkmıştır. Birçok kamu hizmetinin elektronik ortamda sunulmasına olanak tanımaktadır (Öz ve Bozdoğan, 2012, s. 69). E-devlet, geleneksel devlet hizmetlerinin sunulma şekline destek olarak daha hızlı ve mekândan bağımsız, daha şeffaf hizmet verebilmektedir (Koçak, 2005, s. 1).

2.2.E-Kurumlar

Gelişmiş toplumlara paralel olarak Türkiye’de de süreç içerisinde çeşitli elektronik kurumlar ortaya çıkmıştır. İnteraktif Vergi Dairesi, İnternet Vergi Dairesi vb. otomasyon sistemleri 2000’li yılların sonuna doğru ortaya çıkmış, 2023 yılında ise bütün hizmetleri içeriğine alan Dijital Vergi Dairesi niteliğine bürünerek hizmet sağlamaya devam etmiştir (Eyupgiller, 2023, s. 242).

Günümüz teknolojisinde dijital kurumların geliştirilmesi birçok faydayı beraberinde getireceği açıktır. Fiziki kurumlara önemli yardımları olan dijital kurumlar, vatandaşın hizmete daha hızlı ulaşmasını sağlamaktadır. Kamu mali yönetimi tarafından vatandaşın hizmetine kullanılan belli başlı elektronik uygulamalar aşağıda sıralanmaktadır.

- E-VDO (Vergi Daireleri Otomasyonu)
- EBTİS (Elektronik Banka Tahsilat İşleme Sistemi)
- VEDOS (Vergi Denetmenleri Otomasyonu)
- Çağrı Merkezi 189
- VERİA (Veri Ambarı)
- EMKAS (Elektronik Muhasebe Kayıt Sistemi)
- GÜMBS (Gümrük Müsteşarlığı Bağlantı Sistemi)

2.3.E-Beyanname

Türkiye’de elektronik beyanname uygulamasına 2004 yılında geçilmiştir. E-beyanname uygulaması ile vergi mükelleflerinin sorumluluğunda olan çeşitli beyanname, bildirim ve ekleri elektronik ortamda verilmeye başlanmaktadır. Bu uygulama ile daha önce fiziki ortamda gerçekleştirilen tarh, tahakkuk işlemleri, pişmanlık, düzeltme vb. mükellefleri ilgilendiren birçok işlem elektronik ortama aktarılmıştır.

2.4.E-Belge

Devlet hizmetlerinin sunulmasında belirli verilerin kaydedilmesi ve raporlanması kaçınılmaz bir ihtiyaç haline gelmiştir (Kandur, 2006, s. 6). Gelişen teknoloji ile birlikte kanıt niteliği taşıyan evraklar fiziki ortamdan elektronik ortama taşınmıştır. Elektronik belgeler, kamu mali yapısında eski tip evrakların özelliklerini değiştirmemiş olup sadece biçimsel değişikliklere uğramıştır. Hukuki mahiyeti olarak fiziki belgeler ile elektronik belgeler aynı özelliklere sahiptir.

2.5.E-Fatura

Öncesinde fiziki ortamda hazırlanan faturaların elektronik ortama aktarılması ile ortaya çıkmıştır. Elektronik ortamda hazırlanan, iletilen, saklanan, raporlanan ve imzalanan fatura formatına e-fatura denilmektedir (Gülten ve Erdem, 2021, s. 9). Gelir İdaresi Başkanlığının verilerine göre elektronik fatura kullanıcı sayısı 2022 yılında 779 bin kişiye ulaşırken, elektronik fatura adedi 731 milyona ulaşmıştır (GİB 2022 Faaliyet Raporu). Yukarıda bahsi geçen elektronik belgelere ek olarak aşağıda sıralanan elektronik belgeler de ülkemizde hali hazırda uygulanmaktadır.

2.6.E-Defter (Elektronik Defter)

“Kanuna göre tutulması zorunlu olan defterlerin içeriğinde yer alan bilgilerin elektronik ortamda tutulması zorunlu olan defterlerde yer alması gereken bilgileri kapsayan elektronik kayıtlar bütünüdür” (213 sayılı VUK). Hukuki içeriği açısından fiziki defterle aynı özelliklere sahip iken sadece kayıt ortamını elektronik ortama aktaran bir defterdir (Gülten ve Erdem, 2021;39). Türkiye’de 2011 yılından itibaren e-defter uygulamasına geçilmiştir. Gelir İdaresi Başkanlığının verilerine göre 2022 yılı itibariyle e-defter kullanıcı sayısı 292 bine ulaşmıştır (GİB, 2022 Yılı Faaliyet Raporu).

Yukarıdakilerine ek olarak aşağıdakiler de vergi sistemi içerisinde yerini almaktadır.

2.7. E-irsaliye

2.8. E-SMM (Elektronik Serbest Meslek Makbuzu)

2.9. E-Müstahsil Makbuzu

2.10. Elektronik Gider Pusulası

2.11. E-Bilet

2.12. E-Sigorta Poliçesi

3. ELEKTRONİK DÖNÜŞÜMÜN TÜRKİYE'DE VE BAZI YABANCI ÜLKELERDEKİ GELİŞİMİ

Elektronik dönüşüm Türkiye'de yabancı ülkelerdeki değişime paralel bir gelişim süreci izlemiştir. Türkiye'de ilk olarak doksanlı yılların sonu ve iki binli yıllarında geçiş sürecinin başladığını görmekteyiz (Güzeloğlu, 2016, s. 111-117).

Türkiye'de kamu maliyesinde elektronik dönüşümü Maliye Bakanlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı koordineli bir şekilde başlatmışlardır. Elektronik dönüşüm bazı illerde pilot uygulamalarla başlamış, uygulama sonuçları analiz edilerek doğru adımlar atılmaya çalışılmıştır.

Türkiye'de 2008 yılında faaliyete geçen e-devlet uygulaması, ABD esas alınarak hazırlanmış ve kamuya arz edilmiştir. Hatta ABD'nin bu konuda öncü olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır (Demirel, 2006, s. 103). ABD'de elektronik dönüşüm süreci özel sektör kurumlarında daha etkin ve yaygın bir şekilde kullanılmıştır. Ayrıca ABD'nin eyalet sistemine göre yönetilmesi kamu sektöründeki uygulamaların farklılığını ortaya çıkarabilmiştir (Özcan, 2016, s.76).

Brezilya, Arjantin gibi Güney Amerika ülkelerinde vergi kaçakçılığı daha belirgin olduğundan, bu ülkelerde elektronik uygulamalara geçmek elzem hale gelmiştir. Bunun yanında Meksika, Kolombiya gibi ülkelerde elektronik belge uygulamaları hem özendirilmiş hem de süreç içerisinde zorunlu hale getirilmiştir.

Elektronik dönüşüme geçilmesinde Avrupa Birliği ve Almanya, Hollanda, Belçika, İsveç gibi ülkeler öncü görevi görmüşlerdir (Uğur ve Topçu, 2020). Çin, Singapur, Hong Kong, Tayvan ve Güney Kore gibi teknolojinin yaygın olarak kullanıldığı ülkelerde elektronik dönüşüm sürecine geçilmesinde ilgili kurumlara önemli ölçüde teşvikler sağlanmıştır.

4. ELEKTRONİK DÖNÜŞÜM SÜRECİNİN SWOT ANALİZİ İLE DEĞERLENDİRİLMESİ

Kavramsal boyutta SWOT Analizi, incelenen kurumun, işletmenin veya uygulanan tekniğin, durumun ve sürecin zayıf ve güçlü yönlerini ortaya koyarak, ortaya çıkabilecek fırsat ve tehditleri ortaya koymakta uygulanan bir analiz tekniğidir (Valentin, 2015, S. 54-69). SWOT kısaltması İngilizcedeki şu kelimelerin kısaltmasından meydana gelmiştir: Strength – Güçlü, Weakness - Zayıf, Opportunity -Fırsat, Threat – Tehdit. Buradan hareketle SWOT Analizi bir işletmenin veya kurumun güçlü ve zayıf yönlerini belirleyerek, oluşacak fırsatları ve tehditleri göz önüne almayı ve bu doğrultuda geleceğe dönük hareket etmeyi esas almaktadır (Kotan, 2020, s. 182).

SWOT Analizinin bir işletmenin her türlü sorunu çözeceğini beklemek doğru değildir. Bu analiz geleceğe dönük daha doğru karar almada katkı sağlayıcı bir özelliğe sahiptir (Hill and Westbrook, 1997, s. 46-52). Kamu mali yapısında ve özellikle vergi uygulamalarında elektronik dönüşüm sürecini SWOT

Analizi ile ele aldığımızda aşağıda belirtilen sonuçlara ulaşmaktayız.

4.1. Güçlü Yönleri

- Elektronik dönüşümün ortaya çıkardığı en önemli avantajlardan birisi, personel yapısının eskiye oranla kalitesinin artmış olmasıdır. Gelir idaresi personeline yönelik olarak içe dönük çeşitli eğitim süreçleriyle personelin kalitesi ve yetkinliği arttırılmaya çalışılmaktadır.
- Elektronik dönüşüm sürecinde teknolojik altyapıya önemli ölçüde yatırım yapılması
- Gelir İdaresi Başkanlığının örgüt yapısının güçlü olması veya köklü bir gelenekten gelmesi
- 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve diğer ilgili kanunlar ile desteklenmiş olması

4.2. Zayıf Yönleri

- Elektronik dönüşüm sürecini uygulayacak kurumsal altyapının yetersiz oluşu. Özellikle gelir idaresindeki bazı binaların fiziki kullanıma uygun olmadığı bilinmektedir.
- Gelir idaresi internet altyapısının ve internet hızının istenen düzeyde olmaması da zayıf yönlerinden birisidir.
- Kurumlar arası koordinasyon eksikliği
- Kurum içi iletişimin etkili bir şekilde kullanılmaması
- Elektronik dönüşüm sürecinin ciddi bir maliyet unsuru haline gelmesi. Özellikle altyapının yeniden inşa edilmesinde önemli sayılabilecek düzeyde harcamalar yapılmaktadır.

- Ayrıca bütün dijital ve elektronik sistemlerde olduğu gibi siber güvenlik sorunu kamu mali yapısındaki dönüşümde de yaşanabilmektedir.
- Alo Maliye ve şikâyet hatlarının etkin kullanılmaması

4.3. Fırsatlar

- Elektronik dönüşüm sürecinde küresel bilgi birikimi önemli sayılabilecek fırsatlardan birisidir.
- Gelir idaresinin kurumsal yetkinliğe sahip olması ve geçmişten gelen bilgi birikimi önemli bir fırsattır. Gelir idaresi başkanlığı ve maliye örgütü Türkiye’de en eski ve en köklü kurumların başında gelmektedir.
- Yine gelir idaresinin raporlama tekniklerinin iyi işlemesi avantajlı bir durum ortaya çıkarmaktadır.
- Bunun yanında kamu mali yapısının güçlü alt yapısının olması, enformasyon sürecinin yaygınlığı ileriye dönük olumlu sinyaller vermektedir.

4.4. Tehditler

- Gelir idaresi diğer kurumlar arasında bilişim sistemleri açısından farklılıkların olması.
- Kamu mali yönetiminde çalışan personelin yaş ortalamasının yüksek olması ve bu personelin yeniliklere adaptasyon sorunu.
- Gerek idari yapıda gerekse kurumsal yapıda sorun odaklı çalışma yürütme alışkanlığının yaygın olarak devam etmesi.
- Diğer bilişim proje uygulamaları ile yaşanan senkronizasyon sorunu.

5. SONUÇ

Kamu maliyesinde e-dönüşüm sürecinin güçlü ve zayıf yönlerini geleceğe dönük fırsat ve tehditlerini belirleyebilme yöntemlerinden birisi de SWOT Analizi yöntemidir. Bu doğrultuda kamu maliyesindeki dönüşüm süreci SWOT Analizi ile incelendiğinde elde edilen sonuçlar şu şekilde özetlenebilir:

E-dönüşüm kamu maliyesi sistemlerinde köklü değişiklikler ortaya çıkardığını söylemek en önemli sonuçlarından birisi olacaktır. Kurumların envanterinin değişime uğraması, maliye kültürünün değişikliklere uğraması, farklı sektörlerin ortaya çıkması önemli sonuçlardan bazılarıdır.

Kamu maliyesinde yer alan e-dönüşüm çalışmaları belirli plan ve program çerçevesinde yürütülmektedir. Genellikle deneme sürümleri arz edilerek, tepkiler ve performans ölçümü yapılmış, daha sonra çeşitli güncellemelerle kamu maliyesi sistemlerinde kullanılmaya başlanmıştır.

Yıllar içinde önemli değişiklik ve yeniliklere yol açan e-dönüşüm adımları çeşitli faydaların yanında olumsuz durumları da beraberinde getirmiştir. Alt yapı yetersizlikleri, adımların karışık olması, anlaşılabilmenin güç olması, eğitim süreçlerinin yetersiz kalması, cezai yaptırımların maddi olmasından dolayı düzeltme olanaklarının az olması olarak sıralanabilir.

Kamu maliyesinde e-dönüşüm çalışmalarının başarılı bir sonuç vermesi adına dünya üzerindeki örnekleri incelenmeli, tek tip bir gelişim politikası ortaya konulmalıdır. Kurumlar arasında farklılıklar ortadan kalkarsa daha doğru adımlar atılacaktır. E-dönüşüm adımları atılırken kullanıcıların tepkileri göz önüne alınarak daha başarılı sonuçların elde edilebileceğini söylemek mümkündür.

Daha kaliteli alt yapı ve ağlar, daha kaliteli teknolojik donatılar, eğitim süreçlerinin daha kaliteli ve kapsamlı olması

kamu maliyesinde e-dönüşümü başarılı kılacaktır. Maliye alanı ile ilgili olan bütün eğitim kurumları, e-dönüşüm üzerine müfredatlarını yeniden düzenlemeleri gerekmektedir. E-dönüşümün eğitim kurumlarında daha fazla yer alması dijital çağın gerekliliği olan e-dönüşümün önemi daha da iyi anlaşılacaktır. Ayrıca sektörde çalışan yetkili kişiler daha başarılı iş hayatı sürdürecektir, haliyle kamu kurumlarının hizmet kalitesi artacaktır.

KAYNAKÇA

- Canbolat İ. (2019). Türk Vergi İdaresinde E-dönüşüm, Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi
- Demirel M. (2009). Yaşam Boyu Öğrenme ve Teknoloji. In 9th International Educational Technology Conference (IETC2009), Ankara, Turkey
- Demirel, D. (2006). E-devlet ve Dünya Örnekleri. Sayıştay Dergisi. 61(1), 83-118.
- Eren, M. V., ve Çütcü, İ. (2018). Küreselleşmenin Ekonomik Büyümeye Etkisi: Türkiye Üzerine Ekonometrik Bir Analiz. Siyaset, Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi, 6(1), 47-61.
- Eyüpgiller S.S. (2023). Endüstri 4.0'ın İzinde Vergi Yönetiminde Yeni Paradigma: Vergi Yönetimi 3.0. Press Akademia Procedia, 16 (1), 241-242.
- Gelir İdaresi Başkanlığı faaliyet Raporu, 2022, https://www.gib.gov.tr/sites/default/files/fileadmin/faaliyetraporlari/2022/2022_faaliyet_raporu.pdf?id=1 (Erişim Tarihi: 12.11.2023)
- Gülten, S. ve Erdem, A. (2021). Dijital Muhasebe Uygulamaları. Ankara: Gazi Kitapevi.

- Güzeloğlu, H. (2016). Elektronik Vergi Uygulamalarında Türkiye'nin Durumu. Sorumlu Vergicilik, 111-117. <https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/pdf/2016/06/tr-sorumlu-vergicilik-hakan-guzeloglu.pdf> (Erişim Tarihi: 23.10.2023)
- Hill, T. & Westbrook, R. (1997). SWOT Analysis: It's Time For a Product Recall, Long Range Planning, 30(1), 46-52.
- İlgün, M. F. (2020). Endüstri 4.0 ve Kamu Maliyesinde Dönüşüm: Kamu Harcamaları Açısından Bir Değerlendirme. Sosyoekonomi Dergisi. Year 2020, Volume: 28 Issue: 44, 237 - 260, 19.04.2020
- Kandur H. (2011). Türkiye'de Kamu Kurumlarında Elektronik Belge Yönetimi. Mevcut Durum Analizi ve Farkındalığın Artırılması Çalışmaları, Bilgi Dünyası Dergisi, 12(1), 2-12.
- Karaca C. (2021). Kamu Maliyesi, 1. Baskı, Bursa, Ekin Kitabevi
- Koçak A. (2005). Türkiye'de E-devlet Uygulamalarının Türk Mali Sistemlerine Etkileri, E- Yaklaşım Dergisi (22).
- Kotan Y. (2020). Sigortacılık Sektörünün Gelişimi ve Dijitalleřmesi Sürecinin SWOT Analizi: Erzurum İli Üzerine Bir Araştırma, Ekonomi Bilimleri Dergisi, Cilt: 12 No: 2 Yıl: 2020
- Kurtcebe E., Utku M. (2020). Muhasebe ve Vergi Uygulamalarında E-dönüşüm: 509 Nolu VUK Genel Tebliđinin Ticari Hayata Etkileri, Ekonomi Maliye İşletme Dergisi, 3 (1), 75-84.
- Öz E., Bozdoğan D. (2012). Türk Vergi Sisteminde E-maliye Uygulamaları, Süleyman Demirel Üniversitesi İİBF Dergisi, Yıl 2012, Cilt: 17 Sayı: 2, 67 - 92,

- Özcan, Mastar P. (2016). Dijital Ekonominin Vergilendirilmesinde Karşılaşılan Sorunlar: BEPS 1 No'lu Eylem Planı Kapsamında Bir Değerlendirme, Ejevoc (Electronic Journal of Vocational Colleges), Yıl 2016, Cilt: 6 Sayı: 2, 73 - 82,
- Sevinç İ., & Özata M. (2011). Türk Kamu Yönetiminde Bilgi Sistemleri ve E-dönüşüm. Eğitim Yayınları.
- Temur N. (2013). Kamuda E-dönüşüm Araştırmaları ve Türkiye İçin Sonuçlar. Polis Bilimleri Dergisi, 15 (1), 2013
- Uğur, S. ve Topçu, M. K. (2020). Bütüncül Devlet Yaklaşımının E-Dönüşüm Açısından İncelenmesi ve Türkiye İçin Öneriler,
<https://akademiksunum.com/index.jsp?modul=document&folder=1211ac8292a0f2c0971e98fce0f33e36d696d60f>
(Erişim Tarihi: 25.10.2023)
- Valentin E.K., Swot Analysis From a Resource-Based View , Journal of Marketing Theory and Practice Volume 9, 2001 - Issue 2 (54-69)
- Yılmaz H.M. (2022). 2000 Yılı ve Sonrası Türkiye'de Vergi Sistemi ve E-dönüşüm Uygulamaları, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi
- Ziylan A. (2004). Ulusal Teknoloji Yeteneği ve Savunma Sanayi, Ulusal Teknoloji Yeteneği ve Savunma Sanayii, Savunma Sanayicileri Derneği Yayını: 2004-1, 2004, Ankara, <https://www.inovasyon.org/ziylan-aytekin/284-ulusal-teknoloji-yetenegi-ve-savunma-sanayii> (Erişim tarihi: 15.11.2023)

MALİYE UYGULAMALARININ AMPİRİK ANALİZİ

yaz
yayınları

YAZ Yayınları
M.İhtisas OSB Mah. 4A Cad. No:3/3
İscehisar / AFYONKARAHİSAR
Tel : (0 531) 880 92 99
yazyayinlari@gmail.com • www.yazyayinlari.com

ISBN: 978-625-6524-88-0

